GEMEENTE ENSCHEDE

NOTA DIGITAAL ENSCHEDE

2025

ENSCHEDE

VOORWOORD

Voor u ligt de nota Digitaal Enschede. Deze nota is een overkoepelend en richtinggevend document. Het omvat de visie en ambitie hoe wij als gemeente omgaan met digitalisering: als kans, als verantwoordelijkheid en als middel om beter aan te sluiten bij de samenleving.

De technologische ontwikkelingen zijn de laatste jaren in een stroomversnelling gekomen. Tegelijkertijd zien we toenemende wetgeving om verantwoord om te gaan met digitalisering. En wordt landelijk en Europees steeds meer gestuurd op gezamenlijke digitalisering en één overheidsbeleving.

Digitalisering raakt alles: van dienstverlening tot besluitvorming, van communicatie tot samenwerking. Daarom kiezen we voor een visie en ambities die verbinden, inspireren en ruimte bieden voor innovatie. We bouwen voort op bestaand beleid en bestaande initiatieven en zetten in op dienstverlening, kansen benutten, verantwoord gebruik van digitalisering en samenwerking.

Als wethouder zie ik hoe onze organisatie met overtuiging werkt aan digitale oplossingen die écht het verschil maken. Van AI-proeftuinen tot beveiliging: we benutten technologie om de stad vooruit te helpen, zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen. Met daarbij ook realisme: het is een proces van leren, stap voor stap ontwikkelen, een stap terugzetten en doorgaan. Maar wel met een duidelijke visie en ambitie, zoals in deze nota beschreven wordt.

Deze nota is geen eindpunt, maar een uitnodiging om samen te blijven leren, ontwikkelen en verbeteren. Want digitaal werken is nooit af–het is een gezamenlijke reis naar een toekomstbestendige gemeente. En een open uitnodiging aan collega's, partners om samen te bouwen aan een digitaal Enschede dat voor iedereen beschikbaar is. Denk mee, doe mee, daag ons uit. Samen maken we het verschil.

Marc Teutelink
Wethouder

KERN VAN DE NOTA DIGITAAL ENSCHEDE

De nota Digitaal Enschede beschrijft de visie, missie en ambities van de gemeente Enschede op het gebied van digitalisering. Digitalisering is geen doel op zich, maar een middel om maatschappelijke en organisatorische uitdagingen aan te pakken, met respect voor publieke waarden als privacy, toegankelijkheid en transparantie. De nota is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de gemeenteraad, de Wetenschappelijke Board, de Ethische Commissie en ondernemers. Onderzoeken onder inwoners naar dienstverlening en digitalisering zijn ook meegenomen.

De missie luidt: "We versterken de kracht van Enschede met behulp van veilige en betrouwbare digitale technologie en innovaties, die publieke waarden respecteren. Dat doen we samen met onze inwoners en partners." De visie is dat Enschede digitalisering veilig en betrouwbaar inzet om een open, aantrekkelijke, inclusieve en duurzame stad te zijn. Iedereen kan eenvoudig meedoen.
Vanuit de trends, de verwachtingen van inwoners, de strategische opgaven van de stad en de missie en visie formuleren we vier ambities voor digitaal Enschede:

1. **Ten dienste van de inwoner**: De gemeente biedt toegankelijke, betrouwbare en begrijpelijke digitale dienstverlening, waarbij de mens centraal staat. Er is oog voor inclusie en persoonlijke ondersteuning, zodat iedereen kan meedoen. Digitale diensten zijn eenvoudig, veilig en transparant, met respect voor privacy en regie over eigen gegevens. Voor wie digitaal niet mee kan, zijn er alternatieven en hulp beschikbaar.
2. **Kansen benutten**: De gemeente stimuleert innovatie, creativiteit en datagedreven werken. Nieuwe technologieën worden verantwoord ingezet om processen te verbeteren, maatschappelijke vraagstukken aan te pakken en de stad toekomst-bestendig te maken. Samenwerking met kennisinstellingen, ondernemers en andere overheden zorgt voor een sterke kennisinfrastructuur en schaalbare oplossingen.
3. **Verantwoord digitaliseren**: Digitalisering gebeurt op een waarden-gedreven manier, met aandacht voor ethiek, veiligheid, digitale weerbaarheid en autonomie. De gemeente kiest bewust voor open standaarden, transparantie en het versterken van digitale vaardigheden. Er wordt kritisch gekeken naar de inzet van technologie, met oog voor risico's en publieke belangen.
4. **Samenwerken en krachten bundelen**: De gemeente werkt actief samen met lokale, regionale, landelijke en Europese partners. Door kennis en capaciteit te delen, ontstaan innovatieve oplossingen en wordt de impact vergroot. Inwoners worden actief betrokken bij het ontwerpen en verbeteren van digitale diensten.

Bijzondere aandacht is er voor de inzet van kunstmatige intelligentie (AI). Het beleid is gericht op verantwoord, wettig en ethisch gebruik van AI, met transparantie, controleerbaarheid en bescherming van grondrechten als uitgangspunten.

De gemeenteraad heeft een rol in het sturen op digitalisering. Op verzoek van de raad wordt meerdere keren per jaar het gesprek gevoerd over digitaliseringsthema's. Zo blijft de raad betrokken bij de voortgang, trends en ontwikkelingen, en kan tijdig worden bijgestuurd waar nodig. Jaarlijks wordt gerapporteerd over de voortgang en effecten van het beleid, onder andere op het gebied van informatiebeveiliging en de inzet van AI en algoritmen.

Deze nota is geen eindpunt, maar een levend document dat uitnodigt tot gezamenlijke ontwikkeling en reflectie. Digitalisering is een gezamenlijke reis naar een toekomstbestendige gemeente, waarin ruimte is voor leren, verbeteren en samenwerken.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 2

KERN VAN DE NOTA DIGITAAL ENSCHEDE 3

INHOUDSOPGAVE 4

1.0 INLEIDING 5

2.0 CONTEXT VAN DIGITALISERING 6

Verwachtingen van inwoners 8
Strategische opgaven van de stad 9

3.0 MISSIE EN VISIE DIGITAAL ENSCHEDE 11

4.0 VAN MISSIE EN VISIE NAAR VIER AMBITIES 12

4.1 Ten dienste van de inwoner van Enschede 13
4.2 Kansen benutten 15
Innovatief & creatief 15
Slim 16
Datagedreven 16
4.3 Verantwoord digitaliseren 17
Digitaal weerbaar en autonoom 17
Waarden gedreven 19
Efficiënt 19
4.4 Samenwerken en krachten bundelen 21

5.0 AI ALS SYSTEEMTECHNOLOGIE 22

5.1 Afwegingskader 24
5.2 verantwoording 24

6.0 UITGANGSPUNTEN DIGITAAL ENSCHEDE 25

7.0 STUREN OP DIGITALISERING 26

8.0 SLOTWOORD 27

1. INLEIDING

Digitalisering verandert onze samenleving ingrijpend. Het is geen technische kwestie, maar een maatschappelijke opgave. Daarom is het van belang dat we als gemeente richting geven aan de digitale ontwikkelingen. Met heldere keuzes, ambities en oog voor publieke waarden. Dit is ook de reden waarom de raad in 2023 heeft gevraagd om meer grip op digitale zaken en tot deze nota te komen. Deze nota is een leidraad voor beleid en uitvoering en een instrument voor reflectie en bijsturing. Het is geen blauwdruk, maar een levend document dat meebeweegt met de samenleving, technologische ontwikkelingen en onze bestuurlijke inzichten.

Deze nota is tot stand gekomen aan de hand van diverse gesprekken met de raad in 2024 en 2025. En in samenwerking met de Wetenschappelijke Board, de Ethische Commissie en met ondernemers uit Enschede en omgeving. Al deze inzichten zijn meegenomen en hebben bijgedragen aan de richting en scherpte van deze nota. Op verschillende plaatsen in deze nota komen uitspraken van hen terug. Onderzoeken onder inwoners omtrent dienstverlening en digitalisering zijn ook meegenomen.

OPBOUW VAN DE NOTA:

De nota begint met een beschrijving van de context van digitalisering. Deze context bestaat uit de trends en ontwikkelingen in de maatschappij met betrekking tot technologie, de landelijke koers, de verwachtingen van inwoners en onze strategische opgaven. Daarna beschrijven we de missie en visie van Digitaal Enschede. Deze werken we uit in vier ambities. We schenken apart aandacht aan kunstmatige intelligentie (AI) en de sturing op digitaliseren. We geven per hoofdstuk voorbeelden van reeds ingezette ontwikkelingen. Daarna beschrijven we de uitgangspunten voor de aanpak van digitalisering. Deze koppelen we aan de ambities.

KORTE LEESWIJZER:

Als we spreken over **inwoners** dan bedoelen we iedereen die woont, werkt, onderneemt of verblijft in Enschede.

Publieke waarden: waarden die horen bij democratie, rechtsstaat en bestuurskracht. We zorgen dat iedereen kan meedoen (mensgerichtheid, toegankelijkheid), beschermen grondrechten zoals privacy en rechtvaardigheid en werken transparant en verantwoordelijk.

Standaardisatie: overheden stemmen technologie en processen zoveel mogelijk op elkaar af. Dit bevordert herkenbaarheid, samenwerking en schaalbaarheid. Daarbij maken we gebruik van open standaarden: afspraken die publiek beschikbaar zijn en door iedereen vrij te gebruiken, zodat systemen beter met elkaar kunnen communiceren en afhankelijkheid van leveranciers wordt beperkt.

Kunstmatige intelligentie (AI): Een op een machine gebaseerd systeem dat is ontworpen om met verschillende niveaus van autonomie te werken en dat zich na invoering kan aanpassen, en dat, voor expliciete of impliciete doelstellingen, uit de input die het ontvangt afleidt hoe het output kan genereren zoals voorspellingen, inhoud, aanbevelingen of beslissingen die fysieke of virtuele leefomgevingen kunnen beïnvloeden.

Deze nota bevat verwijzingen (waaronder hyperlinks) naar diverse bronnen, waaronder landelijk beleid van het Rijk en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), relevant onderzoek, relevante informatie en vastgesteld gemeentelijk beleid op het gebied van dienstverlening en digitalisering. Deze verwijzingen zijn opgenomen om transparantie te bieden en om duidelijk te maken hoe deze nota voortbouwt op reeds bestaand beleid en actuele ontwikkelingen. Deze worden in deze nota aan elkaar verbonden.

2. CONTEXT VAN DIGITALISERING

De digitale wereld verandert snel. Daarnaast verandert de geopolitieke context in enorm tempo. Dat heeft impact op veel aspecten in onze samenleving. Er is sprake van een toenemende urgente aandacht voor de digitale autonomie van Europa en Nederland. Dit heeft ook gevolgen voor ons als gemeente.

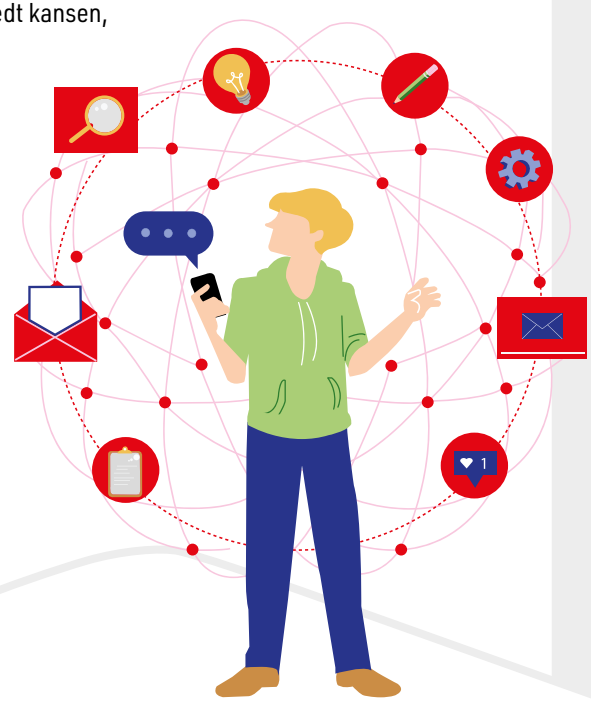
Als gemeente Enschede volgen we deze ontwikkelingen, zodat we erop kunnen anticiperen. We beschrijven de trends en ontwikkelingen die op dit moment (2025) de meeste impact hebben op onze digitale ambities.

A. POLITIEK - MAATSCHAPPELIJK

- **Persoonlijk contact**: Naast digitale dienstverlening blijft persoonlijk contact essentieel. Efficiënte inzet van technologie kan meer tijd creëren voor persoonlijke contact.
- **Inclusiviteit**: Niet iedereen kan altijd even goed meekomen in de digitale samenleving. De gemeente zorgt ervoor dat iedereen toegang heeft tot dienstverlening en mee kan doen.
- **Proactieve dienstverlening**: Overheden willen inwoners steeds beter en proactiever helpen, bijvoorbeeld door het toekennen van financiële regelingen op basis van de gegevens die we als gemeente beschikbaar hebben.

B. TECHNOLOGISCH

- **AI & algoritmen**: deze bieden kansen voor efficiëntie (van processen) en innovatie, maar brengen ook uitdagingen mee op het gebied van privacy, werkgelegenheid, publieke waarden en zorgvuldigheid. (In deze nota is een apart hoofdstuk opgenomen over AI als systeemtechnologie).
- **Cloudtechnologie**: De cloud biedt flexibiliteit en snelheid, maar vereist veilige gegevensopslag en naleving van wet- en regelgeving.
- **Alles is verbonden**: Steeds meer apparaten zijn verbonden met het internet. Er kan door de inzet van camera's en sensoren steeds meer gemeten worden. Dit biedt kansen, maar brengt ook risico's voor de digitale veiligheid met zich mee.

C. TOENEMENDE RISICO'S

- **Digitale dreigingen**: Cybercriminaliteit groeit. Dit vormt een risico voor inwoners én de gemeente zelf.
- **Desinformatie**: Polarisatie en misleidende informatie kunnen de publieke opinie beïnvloeden.
- **Afhankelijkheid**: In veel opzichten zijn we afhankelijk van enkele grote tech-bedrijven. Deze hebben grote invloed op onze informatie, communicatie, maar ook de economie.

D. ORGANISATORISCH

- **Personele krapte**: De arbeidsmarkt verandert. Bestaande functies verdwijnen of veranderen. Daarnaast ontstaan er nieuwe functies.
- **Regulering vanuit EU en Rijk**: Nieuwe Europese en nationale regelgeving zorgt voor de bescherming van digitale grondrechten, maar stelt ook eisen aan overheden.

E. LANDELIJKE KOERS

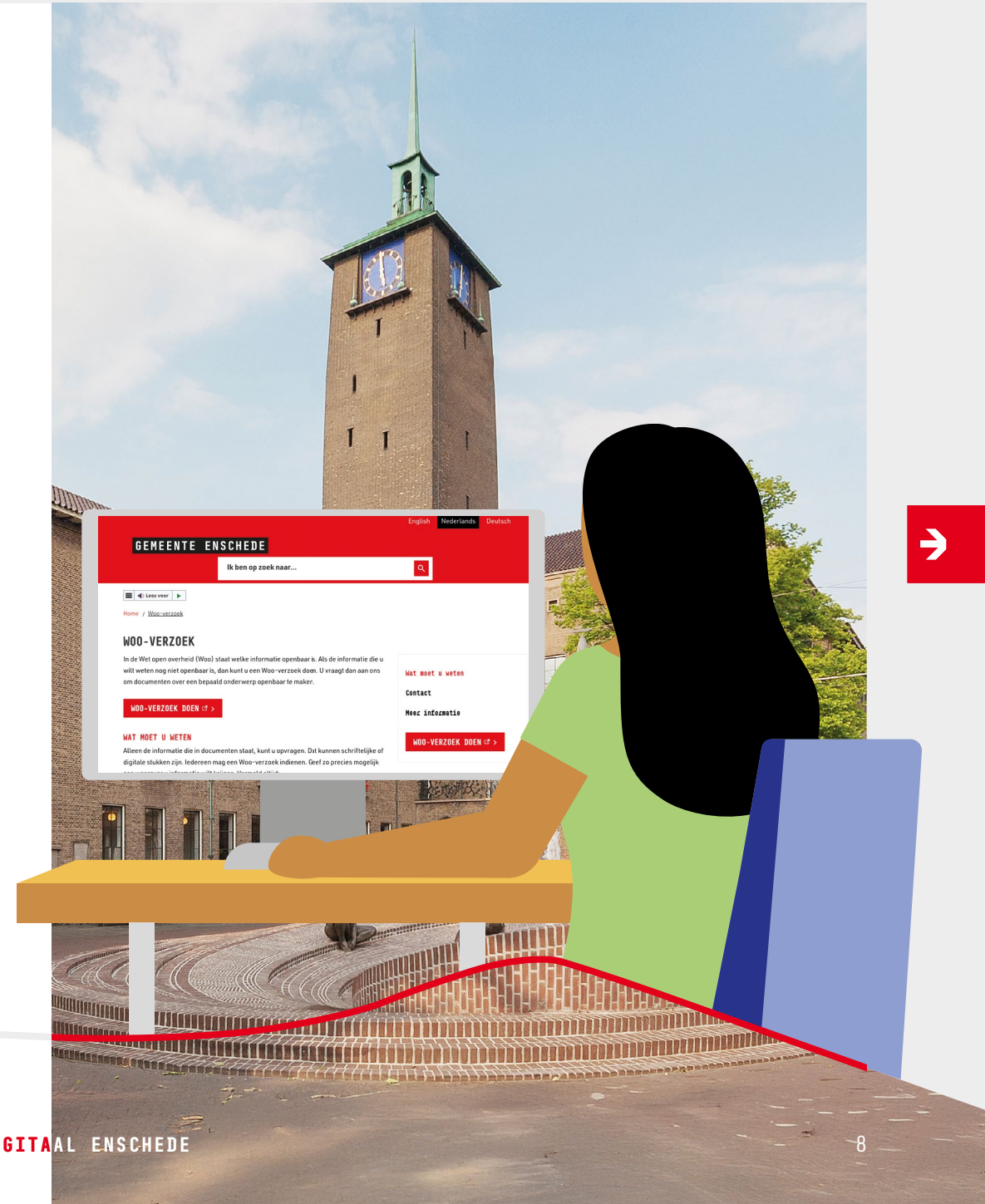
- In juni 2025 is de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) gepresenteerd door het kabinet. De NDS is een gezamenlijke strategie van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. De NDS benoemt zes prioriteiten voor een toekomstbestendige digitale overheid: cloud, data, AI, dienstverlening, digitale weerbaarheid en digitaal vakmanschap.
- In juni 2025 heeft de algemene ledenvergadering van de VNG een resolutie Collectivisering van de Digitalisering aangenomen. Daarin spreken gemeenten af om digitalisering collectief te organiseren.

VERWACHTINGEN VAN INWONERS

Inwoners van Enschede verwachten dat zij snel, eenvoudig en veilig digitaal zaken kunnen doen met de gemeente. Publieke waarden zijn hierin belangrijk. Zij versterken het vertrouwen in de overheid. Heldere communicatie, toegankelijke dienstverlening, veilige omgang met informatie en digitale transparantie zijn hiervoor fundamenteel. Technologie wordt ingezet om deze waarden te ondersteunen. Het zorgt mede voor een betrouwbare, benaderbare en betrokken gemeente.

Er is veel informatie gepubliceerd over wat inwoners van een digitale overheid verwachten. Zowel door de Rijksoverheid, de VNG en andere gemeenten. Maar ook door onszelf. Enschede zet hiervoor onder andere de toepassing “Klant in Focus” in. Via Kennispunt Twente worden ook onderzoeken onder inwoners verricht. De hoofdlijn is dat inwoners verwachten dat we aansluiten bij hun leefwereld. En dienstverlening en digitalisering ontwerpen vanuit het perspectief van inwoners. Voor deze nota Digitaal Enschede benoemen we de volgende verwachtingen van inwoners:

- Dat we een betrouwbare, open en transparante gemeente zijn;
- Dat onze digitale dienstverlening eenvoudig en toegankelijk. Met mogelijkheden van selfservice;
- Dat de informatie over alle kanalen gelijk en actueel is;
- Dat we zorgvuldig en veilig omgaan met informatie en systemen;
- Dat we nieuwe technologieën gebruiken;
- Dat we de menselijke waarden respecteren.

STRATEGISCHE OPGAVEN VAN DE STAD

Enschede werkt aan vier strategische opgaven die bepalend zijn voor de toekomst van de stad en haar inwoners:

AANTREKKELIJK ENSCHEDE

We versterken de economische veerkracht van Enschede door meer mensen en talent aan te trekken en bestaande stadskwaliteiten te benutten.
Technologie ondersteunt dit met bijvoorbeeld slimme mobiliteitsoplossingen en digitale platforms voor talentbehoud. Zo blijft Enschede aantrekkelijk en toekomstbestendig.

GROEN EN DUURZAAM ENSCHEDE

Groen en duurzaam Enschede streeft naar een klimaatneutrale, klimaatbestendige, groene en circulaire stad.
Technologie ondersteunt dit met bijvoorbeeld slimme energie- en waterbeheer, data-analyse voor biodiversiteit en digitale tools voor circulaire initiatieven.

> MAAK ZICHTBAAR HOE DE GEMEENTE PER OPGAVE DE KANSEN VAN DIGITALISERING EN DATA WIL BENUTTEN, BIJVOORBEELD DAT DATA DIE INZICHT GEVEN IN HITTESTRESS, INGEZET KUNNEN WORDEN TEN DIENSTE VAN DE OPGAVE GROEN & DUURZAAM ENSCHEDE
>
> **Wetenschappelijke Board**

INCLUSIEF ENSCHEDE

Inclusief Enschede betekent dat iedereen mee kan doen. We bevorderen bestaanszekerheid, gezondheid en kansengelijkheid. Dit ondersteunen we door toegankelijke digitale oplossingen en slimme data-analyse voor welzijn en zorg.

OPEN ENSCHEDE

Open Enschede staat voor een toegankelijke en mensgerichte gemeente met duidelijke, persoonlijke dienstverlening. We werken samen met inwoners en partners.
Dit ondersteunen we met transparante digitale diensten, verbeterde communicatieplatforms en actieve inwonerparticipatie via digitale kanalen. Informatiesystemen zijn veilig en toekomstbestendig.

BEDRIJFSVOERING

Naast de strategische opgaven moeten we onze IT en bedrijfsvoering modern, flexibel en klaar voor de toekomst maken. De visie op bedrijfsvoering zegt daarover het volgende:

- Digitaliseren, standaardiseren en uniformeren. Om zo de efficiëntie te verhogen en de kans op fouten te verkleinen.
- Datagedreven en meetbaar: we maken gebruik van data om onze beslissingen te onderbouwen, prestaties te meten, te sturen en te verbeteren waar nodig.

We bouwen aan een nieuw digitaal fundament. Dit doen we in samenwerking met andere gemeenten. We zetten die samenwerking door en versterken het in de komende jaren. We brengen en houden onze informatiehuishouding op orde. Zo voldoen we aan onze wettelijke verplichtingen.

> **“... DIGITALISERING KAN BIJDRAGEN AAN INCLUSIE, MAAR OOK MINDER DIGITAAL VAARDIGE MENSEN UITSLUITEN. UITGANGSPUNT MOET ZIJN DAT DIGITALISERING EN INNOVATIE NOOIT EEN DOEL OP ZICH ZIJN, MAAR ALTIJD TEN DIENSTE STAAN VAN EEN ANDER DOEL**
>
> **Wetenschappelijke Board**

3. MISSIE EN VISIE DIGITAAL ENSCHEDE

Zoals in de voorgaande hoofdstukken is geschetst, is digitalisering essentieel om onze stad sterker en toekomstbestendig te "maken". Digitale technologie is daarbij geen doel op zich. Het is een middel om de strategische opgaven van onze stad en onze organisatie daadkrachtig, slim en creatief te realiseren. We hanteren daarvoor de volgende missie en visie:

MISSIE

We versterken de kracht van Enschede met behulp van veilige en betrouwbare digitale technologie en innovaties, die publieke waarden respecteren. Dat doen we samen met onze inwoners en partners.

VISIE

Enschede zet digitalisering veilig en betrouwbaar in om een open, aantrekkelijke, inclusieve en duurzame stad te zijn. Iedereen kan eenvoudig meedoen.

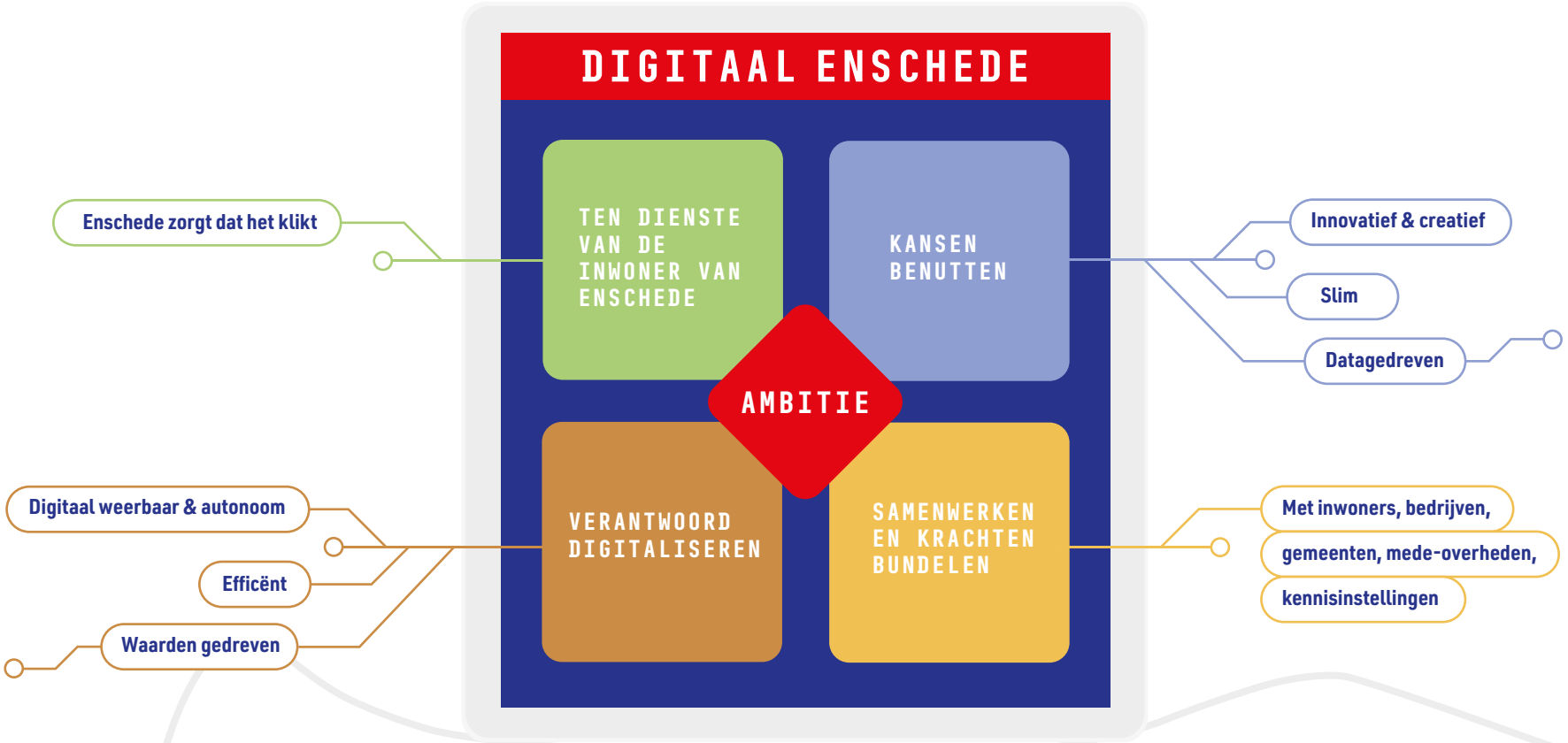
Met deze missie en visie geven we een heldere koers voor digitaal beleid in Enschede.

4. VAN MISSIE EN VISIE NAAR VIER AMBITIES

Vanuit de trends, de verwachtingen van inwoners, de strategische opgaven van de stad en de missie en visie formuleren we vier ambities voor digitaal Enschede.

De vier ambities sturen hoe wij digitalisering inzetten voor onze maatschappelijke uitdagingen. In de volgende hoofdstukken werken we de verschillende ambities uit.

4.1 TEN DIENSTE VAN DE INWONER VAN ENSCHEDE

De vernieuwde **dienstverleningsvisie** "Enschede zorgt dat het klikt" beschrijft hoe wij als gemeente willen werken: benaderbaar, betrokken en betrouwbaar. Deze visie nemen we als uitgangspunt bij deze nota. Met daarbij de focus op digitalisering.

Om benaderbaar te zijn zorgen we voor makkelijk contact en begrijpelijke communicatie. Ook op onze digitale kanalen. De toegankelijkheid van onze website en digitale dienstverlening is geborgd. We richten onze digitale infrastructuur zo in dat een inwoner maar één keer een vraag hoeft te stellen en dat elk kanaal dezelfde informatie biedt en dat inwoners weten waar ze aan toe zijn.

> **MENSEN WETEN VAAK NIET WAAR ZE HEEN MOETEN, CENTRALISEER LOKETTEN DAAROM**
>
> **Ondernemers**

Betrokken zijn betekent dat we data gebruiken om in de toekomst, waar dat kan, proactieve dienstverlening te kunnen leveren. We hebben het **manifest** van Gebruiker Centraal getekend. Daarin hebben we afgesproken dat we inwoners betrekken bij het maken en verbeteren van onze digitale dienstverlening.

Betrouwbaar betekent dat we doen wat we beloven. We werken professioneel en veilig. Dat betekent dat inwoners via MijnEnschede hun aanvraag kunnen volgen. We zijn transparant in onze processen. Persoonsgegevens zijn veilig in onze systemen. En we hebben respect voor de privacy. Waarbij inwoners ook zoveel mogelijk regie krijgen over hun eigen gegevens.

Om dit te kunnen realiseren werken we met meer gemeenten en andere (semi) overheidsorganisaties aan **dezelfde digitale bouwstenen** om diensten efficiënt en veilig te leveren. Niet iedereen kan of wil digitale diensten gebruiken; de overheid moet daarom zorgen voor begrijpelijke informatie en hulp, zodat iedereen mee kan doen. Eenvoudige dienstverlening en slimme technologie zorgen voor brede toegankelijkheid. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) regelt dat inwoners digitaal zaken kunnen doen met de overheid, maar bevat ook een zorgplicht voor wie digitaal niet mee kan. Bijvoorbeeld door het aanbieden van hulp en alternatieven. Ook de **WCAG** (Web Content Accessibility Guidelines, over toegankelijkheid) stelt eisen aan digitale dienstverlening. Nederland onderschrijft het **VN-verdrag** inzake de Rechten van Personen met een handicap, waardoor digitale toegang voor iedereen mogelijk moet zijn (bijvoorbeeld artikel 9, 21).

Op het gebied van dienstverlening hebben we als gemeente de laatste jaren al veel in gang gezet:
We werken aan een omnichannel kanaalstrategie, waarbij inwoners ons op verschillende manieren kunnen benaderen: online, telefonisch of aan de balie. De kanalen worden (digitaal) verbonden met elkaar. Medewerkers kunnen makkelijk schakelen tussen de kanalen. Zo krijgt een inwoner overal dezelfde informatie en ervaring. Daarvoor is eerst de website opgeschoond en zijn er kaders opgesteld over het gebruik van onze website(s). En zijn we bezig om alle aanvragen voor producten en diensten te digitaliseren conform de Wmebv.

In 2023 is het koersdocument MijnEnschede[1] ambtelijk vastgesteld. Dit gaat uit van één ingang tot de online dienstverlening voor inwoners. We implementeren een nieuwe digitale persoonlijke Mijn-Omgeving (MijnEnschede). Deze gaat in de toekomst naadloos samenwerken met een nieuw systeem voor het contactcentrum. Maar ook met het landelijke portaal MijnOverheid. De komende jaren worden steeds meer diensten en producten aangeboden via MijnEnschede.

We investeren in persoonlijk contact, zowel in het Stadskantoor als de Wijkwijzers, met bijvoorbeeld een service als het **overheidsbrede loket**.

Met het actieplan Digitale Inclusie[2] werken we aan het verbeteren van toegang tot internet en apparaten, en het versterken van digitale vaardigheden. We werken structureel aan de digi-toegankelijkheid van onze digitale diensten en leggen daar jaarlijks verantwoording over af aan de gemeenteraad.

> **DE MENS MOET CENTRAAL STAAN IN ALLE FASEN VAN EEN DIGITALE DIENST: BIJ DE ONTWIKKELING DAARVAN, HET GEBRUIK ERVAN EN BIJ DE EVALUATIE VAN EFFECTIVITEIT EN IMPACT. HET IS GOED OM TE ACCEPTEREN DAT ER ALTIJD MENSEN ZULLEN ZIJN DIE GEEN GEBRUIK KUNNEN OF WILLEN MAKEN VAN DIGITALE DIENSTEN**
>
> **Wetenschappelijke Board**

[1] Het Koersdocument MijnEnschede is via de griffie op te vragen.
[2] Het actieplan Digitale Inclusie gaat separaat naar de raad ter vaststelling.

4.2 KANSEN BENUTTEN

De verwachtingen van inwoners en onze ambities bieden kansen om nieuwe technologieën in te zetten. Mede dankzij het innovatiepotentieel in Twente, met bedrijven en kennisinstellingen als ROC, Saxion en Universiteit Twente, kunnen we digitalisering verder vormgeven in de stad.

Kansen benutten doen we op 3 manieren:

- **innovatief & creatief**
- **slim**
- **datagedreven**

Deze drie worden hierna uitgewerkt.

> ZORG WEL VOOR EEN GEZAMENLIJK DOEL, MET EERST KORTE TERMIJN OPLOSSINGEN/DOELEN. START SAMENWERKING IN PROEFTUINEN MET DE UITDAGING WAAR DE MEESTE MENSEN VAN WAKKER LIGGEN. PAK 2 OF 3 ONDERWERPEN, KIJK WELKE BEDRIJVEN EN KENNISINSTELLINGEN ERMEE AAN DE SLAG WILLEN, BETREK JONGE MENSEN ERBIJ
>
> **Ondernemers**

INNOVATIEF & CREATIEF

Om als gemeente toekomstbestendig te blijven, is innovatie essentieel. Door processen slimmer en efficiënter te organiseren, bieden we betere dienstverlening en verminderen we de werkdruk. Innovatie houdt de gemeente ook aantrekkelijk als werkgever.

We werken op een verantwoorde manier aan nieuwe technologieën, waarbij we zowel kansen als risico's zorgvuldig afwegen. Innovatie is geen aparte taak, maar een mogelijkheid om ruimte te creëren en de stad en de organisatie te versterken.

Onze innovaties dragen bij aan:

- Een betere stad en oplossingen voor maatschappelijke opgaven;
- Een verbeterde bedrijfsvoering binnen de gemeente;
- Kennisdeling en samenwerking met andere overheden, zodat innovaties schaalbaar en deelbaar zijn.

In 2024 heeft de gemeenteraad de Ontwikkelagenda Economie vastgesteld als onderdeel van de strategische opgave Aantrekkelijk Enschede. Zo profileren we ons als technologische, innovatieve en creatieve stad, samen met Europese en nationale partners voor een duurzame toekomst.

Op dit gebied zijn ook al diverse activiteiten in gang gezet:

Het college van B&W heeft in september 2025 ingestemd met een proeftuinaanpak. Kennisinstellingen en ondernemers denken mee in proeftuinen waar technologie wordt getest op maatschappelijke of bedrijfsmatige uitdagingen; wat werkt, schalen we op, wat niet werkt stoppen we. Het onderwerp proeftuinen kwam ook al aan de orde in de gesprekken met de raad over deze nota.

Met Stichting NovelT en Twenteboard bouwen we aan een sterke kennisinfrastructuur voor het MKB. NovelT begeleidt startups bij het opzetten en opschalen van hun bedrijf, en helpt kennisinstellingen bij het vermarkten van hun onderzoeken.

Onlangs is binnen onze IT organisatie een innovatielab gerealiseerd. Daarmee willen we IT innovatie in onze eigen organisatie te versterken.

We onderzoeken of een transcriptietool in het sociaal domein gesprekken beter kan ondersteunen. Met als doel dat medewerkers meer tijd hebben voor persoonlijke aandacht voor inwoners. En minder tijd nodig hebben voor administratieve werkzaamheden.

SLIM

Het is onze overtuiging dat het niet slim is om als gemeente alles zelf te bedenken en te ontwikkelen. Maar dat het slimmer is om samen te denken, te bouwen en exploiteren volgens de Common Ground principes. Common Ground is de informatiekundige visie waarmee gemeenten gezamenlijk hun informatievoorziening eenvoudiger, flexibeler en slimmer willen inrichten. Hierdoor kunnen ook wij onze dienstverlening en bedrijfsvoering verbeteren en op een moderne manier inspelen op maatschappelijke opgaven.
De grote hoeveelheid Europese en nationale wetgeving op het gebied van digitalisering en dienstverlening vereist standaardisatie van diensten, voorzieningen en processen. De implementatie van deze wetten combineren we met lopende gemeentebrede programma's zoals het verbeteren van informatiebeheer en de online dienstverlening door middel van MijnEnschede.

Een aantal zaken zijn binnen Enschede al in gang gezet.
We sluiten waar het kan aan bij landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen. Samen ontwerpen en ontwikkelen staat voorop.
We hanteren landelijk vastgestelde principes voor ICT architectuur[3].
Binnen Dimpact ontwikkelen en implementeren we samen met andere gemeenten nieuwe open source[4] componenten op basis van Common Ground, zoals voor onze website, voor MijnEnschede en voor het contactcentrum. Dit wordt de komende jaren uitgebreid. Voor participatietrajecten gebruiken we de toepassing Open Stad, die door Amsterdam en Den Haag is ontwikkeld.

[3] De uitgangspunten voor architectuur zijn vastgelegd in de referentie-architectuur. Deze is op te vragen via de griffie.
[4] Open source betekent dat de broncode van software vrij beschikbaar is om te bekijken, aan te passen en te delen, wat samenwerking en transparantie bevordert. Meer informatie vind je hier.
[5] De kennis- & datavisie en -strategie zijn via de griffie op te vragen.

DATAGEDREVEN

Enschede is een kennis- en datagedreven stad waar data een centrale rol speelt in betere besluitvorming en dienstverlening. Door slimme technologieën zoals sensoren, dashboards en algoritmes toe te passen, benutten we data om de stad aantrekkelijker, duurzamer en inclusiever te maken. Dat betekent dat data verzameld wordt en geanalyseerd. Om zo verbanden te ontdekken. Deze inzichten worden vertaald naar beleid en concrete acties. En we meten wat werkt of niet werkt en sturen bij waar nodig is.
Datagedreven werken moet onderdeel worden van onze aanpak:

- Datagedreven werken moet sterk worden verankerd in onze organisatie ten behoeve van de stad en bedrijfsvoering;
- Medewerkers moeten beschikken over kennis en tools om beleid en projecten te baseren op feitelijke gegevens.

Door innovatieve analyses en visualisaties zetten we data om in bruikbare informatie en kennis die direct bijdraagt aan maatschappelijke uitdagingen. We delen kennis en werken samen met de samenleving en met andere gemeenten, zodat data Enschede slimmer, efficiënter en leefbaarder maakt.
In de afgelopen jaren hebben we de nodige stappen gezet op het gebied van datagedreven werken. In september is ambtelijk de data- en kennisvisie en -strategie[5] vastgesteld. Deze is in lijn met de landelijke uitgangspunten zoals de interbestuurlijke datastrategie (IBDS) en het federatieve datastelsel (FDS). Er wordt gewerkt aan de implementatie van een werkwijze voor datagedreven werken, met Data-Inzicht teams per domein en een centraal Data-Architectuur en -Distributie Team bij de IT organisatie.
Een concrete ontwikkeling is dat in het fysieke domein het groot asfalt-onderhoud met behulp van data efficiënter wordt ingericht.
Een ander voorbeeld is dat we een klimaateffect-atlas ontwikkelen: een datagedreven tool om droogte, warmte etc. in kaart te brengen.

4.3 VERANTWOORD DIGITALISEREN

Digitalisering biedt kansen én risico's. De Toeslagenaffaire en de toename van desinformatie benadrukken dat technologie zorgvuldig en met oog voor publieke waarden ingezet moet worden. Als gemeente nemen we onze verantwoordelijkheid om digitalisering in dienst te stellen van de samenleving, niet andersom.

Onze aanpak steunt op drie pijlers:

- We versterken onze digitale weerbaarheid en autonomie, zodat we regie en controle houden op en veiligheid waarborgen van onze infrastructuur.
- We handelen waarden gedreven, met publieke waarden als leidraad.
- We digitaliseren efficiënt: doelgericht, kostenbewust en toekomstbestendig.

> DE GEMEENTE MOET VOOR OGEN HOUDEN DAT TECHNOLOGIE NIET ALTIJD DE BESTE OPLOSSING IS
>
> **Ethische Commissie**

DIGITAAL WEERBAAR EN AUTONOOM

De snelle digitalisering brengt risico's mee, zoals toenemende cyberdreigingen en afhankelijkheid van grote techbedrijven. Gemeenten moeten voldoen aan strengere eisen op het gebied van informatiebeveiliging, zoals de Cyberbeveiligingswet. Door te investeren in digitale weerbaarheid én autonomie houden we regie over onze infrastructuur, data en processen. Zo blijven we flexibel, wendbaar en beschermen we de belangen van onze inwoners en organisatie.

We sluiten aan bij de ambitie van de Tweede Kamer en de Rijksoverheid. Daar wordt gepleit voor het realiseren van meer digitale autonomie. Dat betekent niet dat we alles zelf gaan doen, maar wel dat we onze kritieke processen en gegevens beter onder controle krijgen, afhankelijkheid van een beperkt aantal leveranciers terugbrengen, onze digitale weerbaarheid versterken (als systemen uitvallen, moeten overheden zelfstandig kunnen blijven functioneren). Ook wil de Nederlandse overheid minder afhankelijk worden van niet-Europese technologieën. Dit is ook een van de belangrijke thema's binnen de eerder genoemde Nederlandse Digitaliserings Strategie.
Het onderwerp digitale weerbaarheid is voor ons als gemeente niet nieuw. Zo is in het strategische informatiebeveilings- en privacybeleid de aanpak van digitale weerbaarheid beschreven.

Speerpunt binnen het integraal veiligheidsbeleid is de aanpak van cybercriminaliteit en het vergroten van bewustwording. We hebben speciaal aandacht voor het MKB, jongeren en niet-digitale inwoners. Dit doen we in samenwerking met lokale partners en door deelname aan landelijke initiatieven.

We maken keuzes in onze inkoopprocedures om, waar mogelijk, onze digitale autonomie steeds verder te versterken. Daarbij zoeken we ook naar alternatieven die onze afhankelijkheid van grote internationale commerciële partijen verminderen. We kiezen daarin primair voor open standaarden, open-source software en Europese oplossingen die beter aansluiten bij onze publieke waarden. Bij elke nieuwe digitale investering of aanbesteding maken wij inzichtelijk hoe deze keuze onze digitale autonomie beïnvloedt. Dit betekent overigens niet dat we nooit met grote internationale techbedrijven samenwerken. Maar wel dat we hier kritisch, bewust en zorgvuldig mee omgaan. Heldere voorwaarden, risicobeheersing en inzicht in mogelijke alternatieven zijn duidelijk.

We investeren in kennis en expertise binnen onze eigen organisatie over technologie, data en digitale infrastructuur. Zo loopt er nu een langdurige interne campagne gericht op veilig werken.

> HET IS GOED OM DIGITALE INCLUSIE NIET ALLEEN BUITEN DE GEMEENTELIJKE ORGANISATIE TE BEVORDEREN, MAAR OOK BINNEN DE ORGANISATIE. SCHENK AANDACHT AAN DE (ONTWIKKELING VAN) DIGIVAARDIGHEID VAN MEDEWERKERS EN BESTUUR. OP DIE MANIER STIMULEER JE METEEN DAT DE DIGITALE DIENSTEN EN DATA BETER INGEZET WORDEN EN BIJDRAGEN AAN DE INTERNE EFFICIENCY EN HET KENNISNIVEAU
>
> **Wetenschappelijke Board**

WAARDEN GEDREVEN

Onze invloed op technologische ontwikkelingen is beperkt. We kunnen echter wel bepalen hoe we ermee omgaan. Daartoe volgen we als gemeente de principes uit de Code Goed Digitaal Openbaar Bestuur (CODIO 2.0). De waarden van Public Spaces zijn vervlochten in de CODIO. Dit helpt ons om zorgvuldig en verantwoord met digitalisering om te gaan. De publieke waarden zijn gebaseerd op drie fundamenten:

- **Democratie**: Iedereen moet kunnen meedoen en invloed hebben op digitale ontwikkelingen.
- **Rechtsstaat**: We beschermen mensenrechten, privacy en zorgen voor rechtvaardige processen.
- **Bestuurskracht**: We werken zorgvuldig en transparant, nemen verantwoordelijkheid en zorgen dat digitale systemen betrouwbaar en effectief zijn.

Binnen deze waarden staan principes zoals gebruiksvriendelijkheid, eerlijkheid en uitlegbaarheid centraal. Zo zorgen we ervoor dat digitalisering bijdraagt aan een samenleving die betrouwbaar, transparant, inclusief en begrijpelijk is voor iedereen. Dit is voor Enschede vastgelegd in de nota Waardengedreven Digitaliseren. Deze is eind 2023 door het college vastgesteld. Voor meer informatie over CODIO en het volledige waardenkader verwijzen we naar het rapport van de Universiteit Utrecht.

Op het gebied van waarden gedreven digitaliseren doen we als Enschede al veel. In de strategische opgave 'Open Enschede' staat beschreven wat inwoners en ondernemers van de gemeente mogen verwachten. Het ondertekende Handvest Open Enschede en de daarop gebaseerde vernieuwde servicenormen vertalen dit naar concreet gedrag.

Enschede heeft als eerste gemeente in Nederland een Ethische Commissie opgericht, In 2024 is het ethisch beleid vastgesteld. Binnen onze eigen organisatie is sinds 2025 een intern Ethisch Netwerk actief.

EFFICIËNT

Efficiënt digitaliseren betekent doelgericht, kostenbewust en toekomstbestendig handelen. We kiezen voor oplossingen die duurzaam beheersbaar zijn, herbruikbaar en schaalbaar binnen Enschede en bij andere gemeenten. Efficiëntie gaat niet alleen over geld, maar ook over tijd, energie en het voorkomen van verspilling. Datagedreven werken draagt ook bij aan efficiënt werken.

De inzet van digitale technologie draagt mede bij aan het efficiënter organiseren van processen en het verminderen van administratieve lasten. Dit ondersteunt onze ambitie om slimmer te werken en levert ook een bijdrage aan de financiële opgave van Enschede. Deze opgave is onderdeel van de jaarlijkse begrotingscyclus, waarin keuzes worden gemaakt over middelen en prioriteiten.

> SLIMME TECH KAN HELPEN EFFICIËNT TE OPEREREN. JE KUNT TECH GEBRUIKEN OM DE OMGEVING VEILIGER TE MAKEN, EFFICIËNTERE INZET VAN MOBILITEIT TE REALISEREN, DOOR INZICHT IN VERKEERSSTROMEN
>
> **Ondernemers**

Efficiëntie betekent ook dat we onze digitale keuzes afstemmen op de lange termijn: wat we ontwikkelen moet niet alleen vandaag werken, maar ook morgen relevant en beheersbaar zijn. Zo bouwen we aan een robuuste digitale gemeente die haar middelen verstandig inzet en haar dienstverlening duurzaam versterkt.

Een aantal zaken zijn de afgelopen jaren al in gang gezet.

- We werken aan de implementatie van generieke Common Ground toepassingen zoals PodiumD, ons dienstverleningsplatform. Dat doen we samen met andere gemeenten in Dimpact verband. PodiumD biedt de mogelijkheid om gemeentebreed meer generiek te werken. Door standaardisatie en efficiënt inrichten van processen kan gebruik gemaakt worden van het generieke dienstverleningsplatform en hoeven we minder een beroep te doen op andere, specifieke, leveranciersgebonden applicaties.
- We zijn in samenwerking met andere gemeenten bezig met de ontwikkeling en implementatie van een generieke virtuele assistent voor onze website.
- Via de Enschede Academie worden lean-trainingen aangeboden, om verspilling in processen tegen te gaan.
- We onderzoeken waar inwoners vaak over bellen, om te kijken hoe we de informatie op onze website kunnen verbeteren. Een dergelijke analyse is gemaakt voor de parkeerproducten en dat heeft geleid tot 15 – 20 % minder telefoontjes omdat de informatie via de website makkelijker te vinden is. Dit is een mooi voorbeeld hoe datagedreven werken leidt tot meer efficiëntie.

SAMENWERKEN & KRACHTEN BUNDELEN

Om digitale uitdagingen aan te pakken, werkt Enschede actief samen met lokale, regionale, landelijke en Europese partners. Door gezamenlijk op te trekken, versterken we kennis, capaciteit en impact, en werken we aan het vergroten van onze digitale autonomie. Dit doen we door:

- **Kennis en capaciteit te delen**: Door samen te werken met andere gemeenten, kennisinstellingen en bedrijven vergroten we onze expertise, ontwikkelen we schaalbare oplossingen en houden we invloed op voorwaarden en standaarden.
- **Nieuwe digitale oplossingen vormgeven**: In gezamenlijke proeftuinen testen we innovatieve toepassingen kleinschalig, schalen we succesvolle oplossingen op en benutten we de creativiteit van inwoners en partners.
- **Europese en Nederlandse slagkracht benutten**: Via Europese en Nederlandse programma's benutten we extra financiering, kennis en innovatiekracht die we lokaal toepassen voor meer digitale autonomie en veiligheid.

Onze kennis delen we actief met partners en collega-overheden. Daarmee wordt digitale vooruitgang breed gedragen en blijven publieke waarden geborgd.

We willen ontwerpen, ontwikkelen en implementeren in nauwe afstemming met inwoners. Hen actief betrekken bij het ontwerpen helpt om de inzet van technologie aan te laten sluiten op hun leefwereld. Bij hun hulpvraag en behoefte.

Op het gebied van technologie, ethiek, verantwoord handelen en dergelijke werken we al veel samen. We noemen enkele voorbeelden van wat we al doen.

- IT Platform Twente: gaat uit van "the coalition of the willing" en bestaat uit gemeentelijke organisaties die in de regio willen samenwerken om samen te ontwikkelen (bijv. infrastructuur), kennis te delen, innoveren en deel te nemen aan landelijke ontwikkelingen;
- We werken intensief samen met de VNG en / of het ministerie van BZK op het gebied van dienstverlening, wetgeving, ethiek, datagedreven werken, AI, kennisuitwisseling e.d.
- We zijn actief lid van de Coöperatieve Vereniging Dimpact voor de ontwikkeling van ons dienstverleningsplatform, waaronder MijnEnschede.
- We sluiten aan bij de landelijke ontwikkelingen onder de vlag van het ministerie van BZK, zoals Gebruiker Centraal en het NL Design System. Binnen beide trajecten worden generieke ontwerpen en designs gemaakt voor overheidsdienstverlening (dus ook voor gemeenten). Deze worden door groepen inwoners getest.

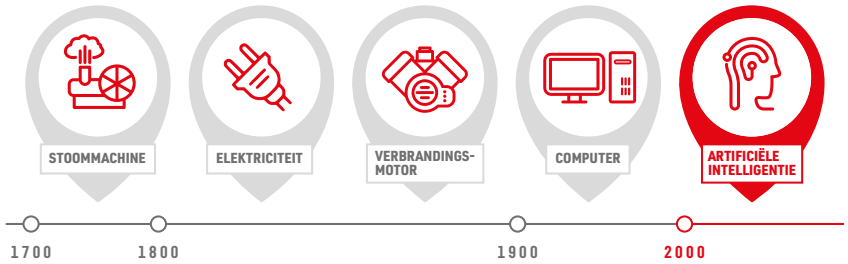

> **START SAMENWERKING MET DE UITDAGING WAAR DE MEESTE MENSEN VAN WAKKER LIGGEN**
>
> **Ondernemers**

5. AI ALS SYSTEEMTECHNOLOGIE

AI ontwikkelt zich razendsnel. Het heeft zich volgens de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) ontwikkeld tot een zogeheten systeemtechnologie. Dat betekent dat AI niet slechts één sector raakt, maar brede maatschappelijke implicaties heeft: van zorg en onderwijs tot veiligheid en bestuur. De inzet van AI kan leiden tot meer efficiëntie en betere dienstverlening, maar brengt ook risico's met zich mee op het gebied van privacy, grondrechten, transparantie en controleerbaarheid.

Wij onderkennen deze kansen en risico's. Het college heeft in september 2025 het beleid AI en algoritmen vastgesteld voor het verantwoord gebruik van AI en algoritmen. Het beleid wordt regelmatig geëvalueerd en aangepast aan technologische en juridische ontwikkelingen. Wij volgen de Europese en landelijke ontwikkelingen, richtlijnen en handreikingen.

Uitgangspunten van dit beleid zijn mede gebaseerd op de uitgangspunten en missie en visie in deze nota:

- **AI moet wettig zijn, het moet voldoen aan wet- en regelgeving**
  Het beleid van de gemeente sluit aan bij Europese en nationale wetgeving, zoals de AI Act en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de toetsing die daarbij hoort zoals een Data Protection Impact Assessment (DPIA) en Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmen (IAMA).

- **AI moet ethisch zijn, met respect voor grondrechten en publieke waarden**
  Naast het naleven van wetten moeten toepassingen ook recht doen aan de publieke waarden zoals eerder beschreven in deze nota. Het gaat hier om morele verantwoordelijkheid zoals ook beschreven in de eerdergenoemde "Nota Waardengedreven Digitaliseren".

- **AI moet robuust zijn, technisch en sociaal betrouwbaar**
  Technologie moet betrouwbaar en veilig zijn, ook in de praktijk. Dit betekent dat systemen technisch goed functioneren, bestand zijn tegen misbruik en fouten, en dat er mechanismen zijn om risico's te beheersen en bij te sturen.

5.1 AFWEGINGSKADER

We hanteren een risico gebaseerde benadering voor het reguleren van AI-systemen, zoals voorgeschreven in de AI Act. Daarbij passen we strengere regels toe op systemen die grotere risico's met zich meebrengen.

Voor de inzet van een AI-systeem of algoritme moeten, afhankelijk van de casus en het toepassingsgebied, op een aantal gebieden afwegingen worden gemaakt. Zie hieronder een aantal voorbeelden van vragen die relevant kunnen zijn.

- **JURIDISCHE IMPACT**
  Op dit gebied komen vragen aan de orde zoals, worden er persoonsgegevens verwerkt conform de AVG en is een DPIA vereist? Gaat het om geautomatiseerde besluitvorming die rechtsgevolgen kan hebben? Is er sprake van (verboden) vormen van profilering?
- **ETHISCHE IMPACT**
  Dit gaat over vragen die de grondrechten raken. Het gaat hier over vragen als: kan het AI-systeem of algoritme onbedoelde discriminatie veroorzaken? Als we iets kunnen en mogen, willen we het dan ook? Tast het menselijke autonomie of waardigheid aan? Is de werking voldoende transparant?
- **OPERATIONELE IMPACT**
  Denk bijvoorbeeld aan vragen zoals, wat zijn de (financiële) gevolgen van fouten? Hoe betrouwbaar is de data-invoer? Zijn de resultaten consistent? Is er voldoende menselijk toezicht en controle?
- **MAATSCHAPPELIJKE IMPACT**
  Hier gaat om vragen die de maatschappij als geheel raken. Heeft het algoritme invloed op publieke waarden zoals gelijkheid en vertrouwen? Heeft het aanzienlijke gevolgen voor (kwetsbare) groepen binnen de samenleving? Is de gegenereerde output eenvoudig te omzeilen?

5.2 VERANTWOORDING

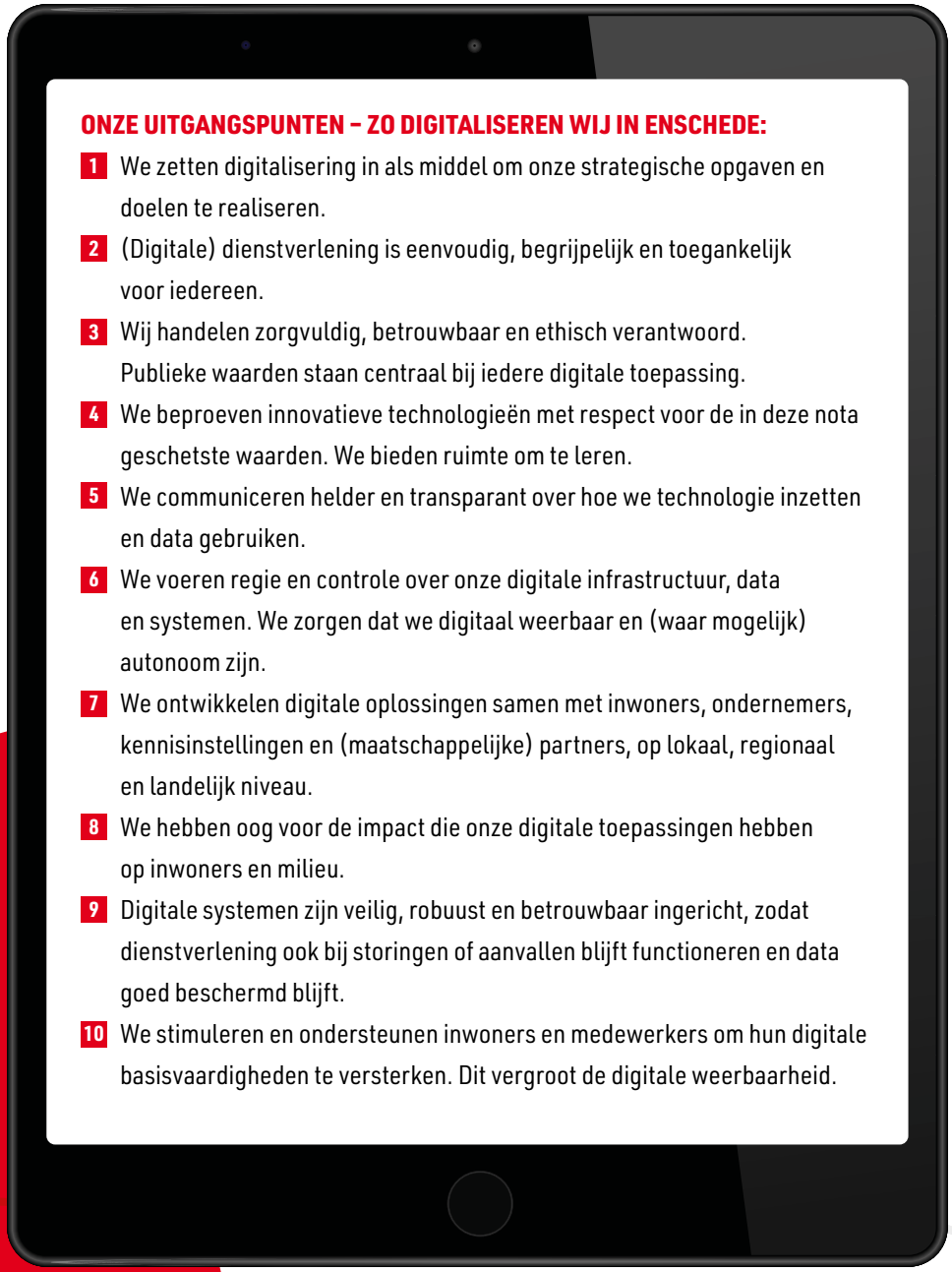
De gemeente moet verantwoording afleggen over het ontwikkelen, inzetten en beheren van AI. Dit betekent dat AI-systemen transparant werken en burgers vragen kunnen stellen, bezwaar kunnen maken en hun rechten kunnen uitoefenen. Er zijn duidelijke procedures om AI-beslissingen te verklaren, aan te passen of te corrigeren.

Verder stellen we elk jaar een rapport op over het gebruik van algoritmen en AI. Daarin besteden we extra aandacht aan de ontwikkelingen met een hoog risico.

> DE BOARD PLEIT VOOR EEN NOTA DIE KAN FUNGEREN ALS STURINGSINSTRUMENT. DAARTOE ZOU DE NOTA CONCRETER EN ZICHTBAARDER MOETEN MAKEN WAT DE UITGANGSPUNTEN ZIJN DIE NA VASTSTELLING VAN DE NOTA ALS KADER GAAN FUNGEREN.
>
> **Wetenschappelijke Board**

6. UITGANGSPUNTEN DIGITAAL ENSCHEDE

Om goed te kunnen sturen op digitalisering is het nodig om vanuit de ambities uitgangspunten te formuleren en deze te concretiseren. Op basis hiervan wordt inzichtelijk hoe we sturen op Digitaal Enschede. Deze uitgangspunten bieden de organisatie, partners en de gemeenteraad duidelijke handvatten: ze bepalen hoe we handelen, keuzes maken en onze digitale initiatieven uitvoeren en toetsen. In de uitgangspunten zijn de reflecties van de Wetenschappelijke Board, de Ethische Commissie en de ondernemers meegenomen.

> SCHENK AANDACHT AAN DE (ONTWIKKELING VAN DE) DIGIVAARDIGHEID VAN MEDEWERKERS EN BESTUUR. OP DIE MANIER STIMULEER JE METEEN DAT DIGITALE DIENSTEN EN DATA BETER INGEZET WORDEN EN BIJDRAGEN AAN DE INTERNE EFFICIENCY EN HET KENNISNIVEAU

Wetenschappelijke Board

7. STUREN OP DIGITALISERING

In Enschede sturen we op digitalisering op drie niveaus. De gemeenteraad stelt met deze nota de richting met daarin de missie, visie en ambities vast. Publieke waarden worden daarin bewaakt. Het college vertaalt deze kaders naar uitvoerbaar beleid (zoals AI beleid), zorgt voor naleving van wet- en regelgeving en organiseert verantwoording richting de raad en samenleving. De ambtelijke organisatie voert onder aansturing van de concerndirectie het beleid uit binnen de gestelde kaders, waarbij digitalisering zowel technisch als maatschappelijk en ethisch wordt benaderd. De Chief Information Officer (CIO) en het CIO Office -gepositioneerd tussen de domeinen en de uitvoering- hebben een strategische rol. Zij zijn de verbindende schakel tussen maatschappelijke opgaven en de sturing op de digitale transitie. Elk niveau draagt zo bij aan een betrouwbare, ethisch verantwoorde en toekomstgerichte digitale gemeente.

Zoals gezegd: digitalisering is geen doel op zich, maar een middel om maatschappelijke opgaven aan te pakken en onze dienstverlening en bedrijfsvoering beter te organiseren. Verantwoord sturen op digitalisering betekent dat we niet alleen richting geven, maar ook inzicht geven in de voortgang en effecten van onze digitale keuzes. We willen transparant zijn over wat werkt, wat beter kan en waar we moeten bijsturen.

Er wordt jaarlijks over verschillende onderwerpen gerapporteerd richting de raad. Bijvoorbeeld over informatiebeveiliging in de ENSIA audit. Door de Functionaris Gegevensbescherming wordt een jaarverslag aangeboden aan de raad. Over de inzet van AI en algoritmen zal ook jaarlijks aan de raad gerapporteerd worden.

JAARLIJKSE REFLECTIE EN BIJSTURING OP DE NOTA DIGITAAL ENSCHEDE DOOR DE RAAD

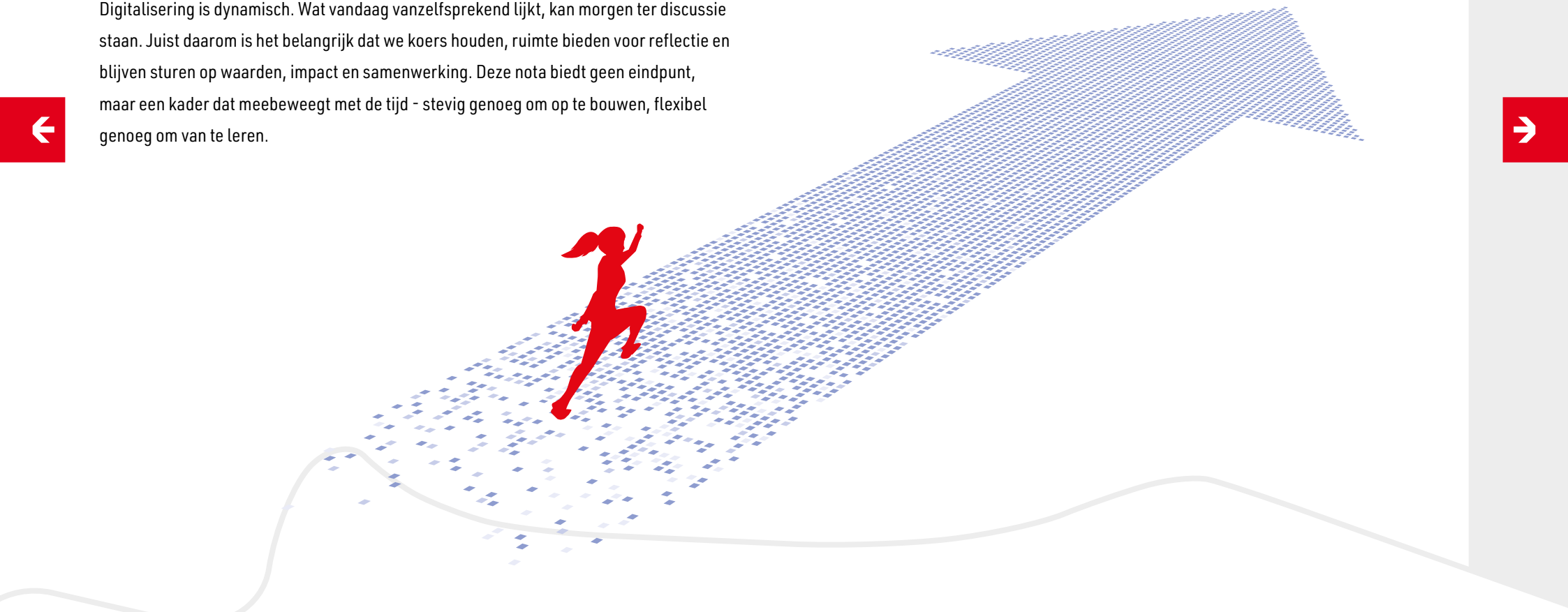
Op verzoek van de gemeenteraad wordt deze actief betrokken bij de digitaliseringsopgave. Jaarlijks vindt een gesprek plaats over de voortgang van de nota Digitaal Enschede: wat is gerealiseerd, welke trends en ontwikkelingen spelen lokaal, regionaal en landelijk, en welke thema's vragen aandacht voor de komende periode.
Daarnaast organiseren we enkele thema-avonden per jaar over actuele onderwerpen of vraagstukken waarover de raad in gesprek wil met het college en de ambtelijke organisatie. Deze bijeenkomsten bieden ruimte voor verdieping en dialoog.
Het is aan de nieuwe raad om de inhoud van deze gesprekken verder vorm te geven.
Zo blijft de raad richtinggevend en kan tijdig worden bijgestuurd wanneer omstandigheden of technologische ontwikkelingen daarom vragen.

SLOTWOORD

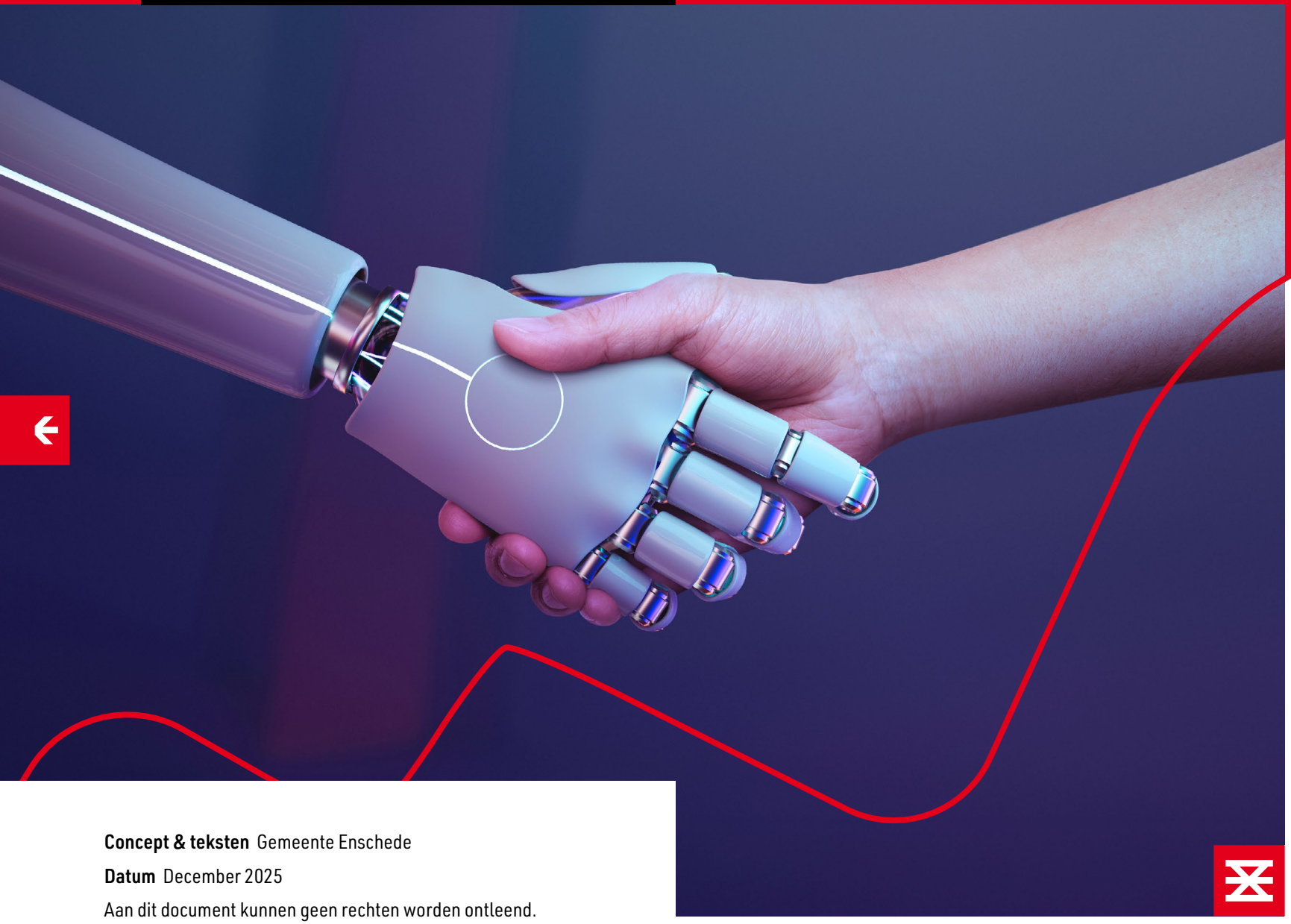
Deze nota markeert een volgende stap in de digitale ontwikkeling van Enschede. We hebben een missie en visie geformuleerd, vier ambities benoemd en uitgangspunten vastgelegd die richting geven aan ons handelen. Samen vormen ze een kompas voor een digitale gemeente die werkt voor de stad, voor iedereen die woont, werkt, onderneemt of verblijft in Enschede.

Digitalisering is dynamisch. Wat vandaag vanzelfsprekend lijkt, kan morgen ter discussie staan. Juist daarom is het belangrijk dat we koers houden, ruimte bieden voor reflectie en blijven sturen op waarden, impact en samenwerking. Deze nota biedt geen eindpunt, maar een kader dat meebeweegt met de tijd - stevig genoeg om op te bouwen, flexibel genoeg om van te leren.

Met deze digitale koers leggen we een fundament voor bestuurlijke verantwoordelijkheid, maatschappelijke relevantie en technologische vernieuwing. Zo maken we digitalisering in Enschede niet alleen mogelijk, maar ook betekenisvol.

GEMEENTE ENSCHEDE

Concept & teksten Gemeente Enschede

Datum December 2025

Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

ENSCHEDE